

Gang ikke vilde være med til i væsentlig Grad at hjælpe Yderne af Statskassen, naar Tiendeyderne tænke derpaa — og der vil være Folk, som ville være rede til at minde derom — ville de vist faa en underlig Smag i Munden ved det ærede Medlems nuværende Iver. Jeg er bange for at Tiendeyderne kunne gaa saa vidt, at de vilde tænke — det gør jeg ikke, thi jeg kender det ærede Medlems ædle Hjerte bedre —: Mons tro det ikke skulde være Konkurrencepolitik? — Men det tror jeg slet ikke, det er. Det ærede Medlem var ogsaa bange for, at Kirkerne skulde forfalde, og var der af samme Mening som det ærede Medlem for Odense Amts 1ste Valgkreds (Scavenius). Navnlig mente det ærede Medlem for Assens, at efter den Maade, hvorpaa Kommissionen efter vort Forslag var sammensat, kunde der ske store Ulykker; men Kommissionen er sammensat paa samme Maade efter vort Forslag som efter det ærede Medlems egen Lov, saa jeg kan ikke forstaa, hvordan der kan foraarsages Ulykker efter vor Lov, men ikke efter det ærede Medlems Lov.

Til det ærede Medlem for Storeheddinge... (Afbrydelse)... om Forladelse, det ærede Medlem for Odense Amts 1ste Valgkreds skal jeg bemærke, at jeg ganske vist tror, at det, at vi have taget denne Artikel af Danske Lov ud af Lovforslaget, vil medføre, at Kommissionen i mange Tilfælde netop af Hensyn dertil vil sætte den Sum, der skal henlægges til Kirkerne, noget større, end det ellers vilde være Tilfældet, og at dette igen i mange Tilfælde vil føre til, at Tiendeejeren vil foretrække at baandlægge hele den kapitaliserede Tiende og vedlive at vedligeholde som hidtil. Jeg tror, man ser for mørkt paa Tingene, naar man tror, at det om 100 Aar skulde komme dertil, at Kirken var ved at falde, fordi Kapitalerne vare ved at gaa fra den. Det tror jeg ikke, men skulle vi til den Tid være blevne saa vantro, at vi ikke ad en eller anden Vej, f. Eks. ved Lovgivningsmagten eller ved privat Indsamling vilde sørge for at raade Bod paa Kirkens Brøst, tror jeg ikke, at der var noget at sige dertil, thi saa var Kirkens Grundlag og Eksistensbetingelse faldet bort.

Jeg kommer saa til det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds. Da det ærede Medlem nu sidst havde Ordet, forstod jeg ham udmærket i visse Henseender, men ikke ganske i andre. Jeg forstod ham saa udmærket, den Gang det ærede Medlem tydeligt og eftertrykkeligt

sagde, at han ved sine Ændringsforslag stod som Værge for Statskassen over for dem, der ikke svare Tiende. Det ærede Medlem vil ikke være med til, at Købstadborgerne og Landarbejderne komme til at bidrage til Tiendeaflysningen derigennem, at Statskassen skulde betale. Det ærede Medlem mente, at han vilde dog nok alligevel hjælpe med 17 Millioner Kr., hvad jeg straks skal komme tilbage til. Der var et andet Punkt, hvor jeg ikke rigtig forstod det ærede Medlem, som holder saa meget af at holde paa gamle Standpunkter, men maaske ligger det i, at det ikke er hans egne gamle Standpunkter, han holder saa meget af at holde paa. Jeg forstod det, som om han var saa misfornøjet med, at dette Forslag var, som han sagde, agrarisk. Det ærede Medlem og ogsaa en anden af Forslagsstillerne optræde jævnlig baade her i Salen og uden for Salen som store Agrarer. Vi mindes alle sammen, hvorledes det ærede Medlem har Æren af at være den første, der har bragt den geniale Tanke frem, om det ikke vilde være paa Tide at oprette Vuggestuer for Pattégrise. Det var for kort Tid siden, at det ærede Medlem fremsatte denne Tanke, medens vi andre ere simple nok til at tænke, at Pattégrisene vel kunne stavre omkring paa de fire Ben, som Vorherre har givet dem. Men nu er dette Forslag alt for agrarisk. Det ærede Medlem siger, at han vil give 17 Millioner til Tiendens Aflysning. Men hvad er det for 17 Millioner? Ja, det er den Sum, hvortil Tiendeskatte bliver kapitaliseret. Men det er nu slet ikke noget at takke for, at det ærede Medlem vil eftergive Skatten, naar Tienden falder bort, thi det følger af sig selv. Dernæst vil det ærede Medlem give 11 Millioner Kr., som imidlertid kun findes paa Papiret. Det var de 11 Millioner Kr., som den højtærede Finansminister havde udregnet, at Statskassen skulde komme til at tabe i Mellemløbet ved at yde Tiendeaflysningen Laan til $3\frac{1}{4}$ pCt., medens Statens Laan i Øjeblikket blive noget dyrere. Men det er Fremtiden, som maa vise, om Statskassen faar Tab. Jeg har udviklet, at der tværtimod er al Rimelighed for, at Statskassen vil komme til at tjene Penge, saa at det er langt sandsynligere, at Staten i Stedet for at ofre 11 Millioner Kr. vil komme til at tjene de 11 Millioner Kr. De 17 Millioner Kr., som det ærede Medlem vilde gaa med til at give, er altsaa ikke en Smule at takke ham for. Det ærede Medlem siger imidlertid: Er det ikke noget klækkeligt? Nej,